

plus

GEIR TANGEN MAESTRO

DETEKTIVNÍ ROMÁN
VRAŽEDNÁ SYMFONIE
PRÁVĚ ZAČÍNÁ

Maestro

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Geir Tangen

Maestro – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

M A E S

STRO

DETEKTIVNÍ ROMÁN

GEIR TANGEN MAESTRO

PŘELOŽILA EVA DOHNÁLKOVÁ

PLUS

© Geir Tangen 2016

Published by agreement with Ahlander Agency

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2016

Translation © Eva Dohnálková, 2017

Cover Design © Tomáš Cikán, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-259-0631-6

ISBN e-knihy 978-80-259 0658 3 (1. zveřejnění, 2017)

**MÁMĚ A TÁTOVI,
ZA TO, ŽE MĚ ZASVĚTILI DO MAGIE,
KTEROU ČLOVĚK NAJDE V KNIHÁCH.**

HAUGESUNDSKÝ DENÍK

Pátek ráno, 27. srpen 2010

To ráno, čtyři dny předtím, než zhaslo světlo, stál novinář Viljar Ravn Gudmundsson široce rozkročen v zasedací místnosti a užíval si nálady, která tam panovala. Samé široké úsměvy, lačné oči a povýšený smích, takhle to má být.

„Do prdele, Viljare! Nevím, co těm svejm zdrojům prodáváš, ale chci to taky. Samotnej ministr dopravy. Na pranýři s holou prdelí a ještě k tomu přibitej hřebíkovačkou. Mocht se pod takovej případ podepsat... za to bych klidně dal levou ledvinu.“

Novinář z kulturní rubriky Henrik Thomsen převyšoval svého kolegu o tři hlavy, na jeho inteligenci se to však nijak citelně neodrazilo. Viljar k němu vzhlédl. V mohutném kníru zahlédl zaschlé zbytky moučkového cukru.

„Thomsene, věř mi, to bys nepřežil. Právě kvůli tomu ty píšeš recenze na koncerty a já naháním divou zvěř po chodbách, kde se píšou dějiny.“

Viljar opustil svého mohutného kolegu a postavil se v místnosti trochu stranou. Vyhříval se na výsluní. Zasloužil si to. Tahle chvíle patřila jenom jemu. Okamžik, kdy na něj všichni hledí s respektem a úctou. To, co dokázal, nemělo za sto patnáct let existence deníku obdoby. Jeho článek považovali ostatní novináři a redaktoři za výsledek několikaměsíční mravenčí práce. Že to nebyla tak úplně pravda, na tom Viljarovi vůbec nesešlo. Tohle byla jeho doména. Jestli se článek zrodil po hodinách přesčasů nebo mu přistál v klíně jako poletující peříčko, to mu bylo úplně ukradené. Podařil se mu sólokapr. Měl slova ve své moci.

Napsal pravdu. Takhle to v Haugesundu chodilo. Strhával z piedestalů ty, kteří zneužívali svého postavení. Pěkně jednoho po druhém. Viljar Ravn Gudmundsson byl v Haugesundském

deníku cosi jako žulový obelisk, který by klidně mohli vztyčit hned vedle parcely, kde pro ně stavěli novou budovu.

Článek, který předložil dneska ráno zpravodajské redakci, splňoval všechny předpoklady, aby po celé zemi rozpoutal hotové peklo, kdy se všechny velké redakce najednou začnou věnovat jednomu dramatickému případu a zaobírají se jím tak důkladně, že to v mediálním světě zastíní vše ostatní. Politika, zneužívání moci, celebrity, kriminalita a sex. Tohle všechno v jednom případě a všemi informacemi disponuje maličký Haugesundský deník, který má Viljara Ravna Gudmundssona a s ním i potřebnou míru důvěryhodnosti, aby prolomil zeď mlčení celostátního tisku.

Ve svých sedmatřiceti letech si Viljar už dávno vysloužil pověst jednoho z nejsolidnějších novinářů v Norsku. V e-mailové poště pravidelně nacházel pracovní nabídky z největších mediálních domů v zemi, ale nereagoval na ně. O víkendech fungoval jako táta a nedovedl si představit, že by měl každý týden dojíždět do Osla. Jeho dvanáctiletý syn Alexander bydlel tady v Haugesundu a chvíle, které trávili spolu, by Viljar nevyměnil za žádnou práci na světě. Kromě toho byl Viljar pohodlný. V regionálním deníku měl poměrně volné ruce. Do práce si chodil, jak chtěl. Věnoval se případům, které se mu líbily nejvíc, a bezduché novinářské pachtění vedoucí jenom k zaplnění stránek textem odmítal. Libero celého deníku. Nespoutaná duše ve volné krajině. Program dne si určoval on sám. Platil v práci za anarchistu. Fungoval podle vlastních pravidel a ubíral se vlastními stezkami, což šéfredaktora Johana Øveraase štvalo a těšilo zároveň.

Tahle věc s ministrem dopravy Hermannem Eliassenem se vy-nořila před několika dny, ale už dlouho předtím Gudmundsson všem svým nadřízeným tvrdil, že pracuje na případu netušených rozměrů. Samozřejmě šlo o nicneříkající fráze. Ve skutečnosti se většinu pracovní doby zabýval plánováním víkendu, který měli s Alexandrem strávit v Londýně. Štěstí mu ale přálo, a tak mohl lidem z redakce naservírovat ministrovu hlavu přesně v den odjezdu.

„Lidi... Poslouchejte mě chvíli!“

Šéfredaktor Johan Øveraas rozhodným gestem odtáhl Viljara do kouta, kde je mohli obstoupit i ostatní novináři. Zapřel si ruce v bok a Viljar fascinovaně sledoval, jak dlaně mizí v šéfredaktorově špeku.

„Tenhle případ rozseká všechny redakce v Oslu jak runda panáků grupu maturantů. Do prdele... jak my tím zavřeme hubu celé té Eliassenově klace. My všichni z regionálních novin, co toho chlapa známe, jsme už dlouho čekali, až mu konečně někdo nakope prdel. Viljare, tohle se ti teda sakra povedlo.“

Nevelkou místností zaduněl potlesk a Viljar Ravn Gudmundsson si tenhle okamžik náležitě užíval.

Tohle byl jeho případ. V téhle hře o moc na něj nikdo nemohl. Pravda stála neochvějně na jeho straně a nic ji nedokázalo nahlodat.

Za okny se ve větvích starých dubů u lillesundské školy proháněl vítr. Povadlé listy se snažily ještě alespoň chvíli sát ze stromů letní mízu. Zatím byly ještě silné, tmavě zelené a bujné. Na rozdíl od novinářů v cihlové budově dobře věděly, že nic není věčné. Že každá čára života má někde svůj konec a vítr že uchvátí zlaté podzimní cetky do svých vírů a odnese je na místo jejich posledního odpočinku.

O několik desítek kilometrů dále stál na dvoře sedmnáctiletý Jonas se svým milým. Ani jeden z nich netušil, že svými zamířovanými pohledy a dotyky zpečetili nejenom svůj vlastní osud, ale i osud muže, kterého právě jeho šéfredaktor naposledy poplácal po zádech.

„Vážně dobrá práce, Viljare. Jeď do Londýna. Vypni si mobil. Užijte si to se synem. Zasloužíš si to. My se tady o to postaráme. Za čtyři dny jsi zpátky a můžu ti slíbit, že tě při zpátečním letu čeká silnej protivítr, protože tady to bude teda pořádněj fičák.“

Viljar skládal do cestovní tašky to nejnutnější a potutelně se přitom usmíval. Naposledy přelétl očima fotky k článku o Eliassenovi a přeposlal je kolegům na grafické zpracování. Šéfredaktor Øveraas stál ještě pořád vedle něj a Viljar k němu vzhlédl. Jako vždy mu na tváři pohrával rošťácký výraz.

„Fičák...? Tady v Haugesundu fičí snad pořád, ne?“

O čtyři dny později
STEMMEN, HAUGESUND
Úterý večer, 31. srpen 2010

Po obloze letěla hrozivá mračna. Jako temné znamení si vynutila své místo v modré hodině na přelomu dne a noci. V jednu chvíli se hladina přehrady Eivindsvatnet mihotala v čarovných záblescích, hned nato za burácení hromu zmizela pod zběsilými přívaly deště a černým příkrovem páchnoucím dusivou sírou.

Na Stemmenu, malém mostě, který v roce 1907 postavili přes přehradu u východiště turistických tras, stál Jonas Ferkingstad a jeho hubená postava se váhavě nakláněla přes zábradlí.

Polodlouhé blond vlasy se mu lepily na čelo a světle modré oči zíraly na imaginární bod kdesi v prostoru. V záblesku světla, když se mraky tu a tam rozestoupily, viděl koryto řeky ústící do přehrady. Od kamenů nanesených na jejím dně ho dělilo zhruba deset metrů. Slabá bavlněná temně červená košile už zcela promokla a lepila se mu na prsa. Chvěl se. Pohledem co chvíli sklouzl ke kopci, ke stezce pro chodce, která vedla podél hlavní silnice, ale většinu času jenom hleděl do prázdna.

Narovnal se, když si všiml, že k němu někdo míří. Nedalo se odhadnout, o koho jde, ale Jonas to dobře věděl. Dlouho tajně doufal, že se tomuto zúčtování vyhne. Tady nešlo zapírat a lhát, zradit ani podvádět. Dva lidé, nikdo další. Oba znali pravdu a ani jeden z nich se nemusel skrývat za nějakou fasádou nebo maskou.

Dlouho se jen tak pozorovali zpovzdálí. Podzimní vítr šlehal vlny na přehradě do pěny. Nebe rozčísil další blesk a oni v tom kratičkém výboji chladného světla zahlédli jeden druhého. Nazí. Bezbranní. Sami. Vteřinu nato je už zase zahalila tma a beton mostu při burácení hromu zavibroval. Jonas vyčkával, celý shrbený, pohlédl na člověka před sebou a přál si, aby se mohl schoulit

v jeho náručí. Jen se skrýt v bezpečném objetí a dělat, jako že se nic nestalo. Že to všechno byla jenom nějaká fata morgana. Neuvěřitelná. Cosi, co zmizí, když člověk několikrát zamrká. Ale nebylo to tak. Nic nešlo vzít zpátky.

Chvilku takhle zůstali, voda z nich jen crčela. Ve tvářích se jim zračila bezmoc. Nikdo nic neřekl, ale po chvíli ten druhý vztáhl k Jonasovi ruce. Jonas se nechal obejmout a zalpal přitom po dechu. Žádná slova nedokázala popsat, co v tu chvíli cítil. Nebylo to štěstí, ani úleva. Něco jiného. Cosi hluboko uvnitř, co ho přimělo, aby se uvolnil. Všechny zadržované pocity vytryskly na povrch jako gejzír. Slyšel vlastní hlas, jak duní na prsou toho druhého, ale téměř si to neuvědomoval. Teď všechno to zlé musí ven.

Jonas měl dojem, že se za zády toho druhého u loděnice pohybuje jakýsi stín. Dva červené kajaky opřené o sebe u zdi loděnice společně odolávaly náporům větru. V posledních dnech je vídával na vodě, ale moc nechápal, komu se v takovém nečasu může chtít vyplout.

Tahle nepatrná myšlenková odbočka způsobila, že se na okamžik přestal soustředit. Objetí nápadně zesílilo, jako by se z něj ten druhý snažil vymáčkout všechn vzduch. Jonas se pokusil pevné sevření trochu uvolnit. Ještě nechtěl, aby to skončilo. Cítil vzlyky deroucí se hluboko z břicha. Tiché kňučení, které samo o sobě vypovídalo o tom, co provedl. Jonas věděl, že chybil on. Jen on sám.

Paže ho svíraly jakousi prastarou silou. Nelidskou. Ruce mu volně visely a jenom díky tomu, že ho svíral ten druhý, se mu nepodlomila kolena. Byl prázdný. Vyhublá a zženštilá skořápka neschopná odporu. Najednou mu došlo, že spolu vlastně zápasí. Že to je zápas na život a na smrt. Došlo mu, že ten druhý ho neobjímá proto, aby ho utěšil a povzbudil. Jonas sebral poslední zbytky sil a mocným šklubnutím se vysmekl z protivníkovy drtivého sevření. Jako by ho teď viděl ve zcela jiném světle. Doširoka se rozkročil, ale jasně vnímal, jak je zesláblý.

Scéna na mostě se v tu chvíli proměnila. Nový záblesk světla. Znovu zaburácel hrom. Ten vyšší z nich otevřel ústa, chtěl

křičet, ale ozval se jenom chraplavý šepot, jakési syčivé vydechnutí.

Pomalými pohyby popadl jeden z nich pevně toho druhého, rychle jej zvedl ze země a přehodil přes zábradlí mostu. Tělo zmizelo v hlubině a údolím se rozlehl výkřik. Pak nastalo ticho. Jako by i dešťové kapky umlkly, když bylo po všem.

O čtyři roky později
NOVÁ BUDOVA HAUGESUNDSKÉHO DENÍKU
Pondělí ráno, 13. říjen 2014

Na obrazovce zářil jediný řádek. *Text: Viljar Ravn Gudmundsson.* Zamrkal. Pálily ho oči. Hodina pracovní doby zmizela v nenávratnu a Viljar zatím zvládl napsat jenom své jméno.

Zvedl zrak a zadíval se na Karmsundskou ulici. Zátíší s automobily v mlze a dešti. Architekti, kteří projektovali novou budovu, se možná domnívali, že prosklené stěny zajistí mediálním mravenečkům v otevřeném prostoru kanceláří neustálý přísun inspirace. Pohled ven však člověku přivodil minimálně stejnou depresi jako poslech alba Metallicy v úpravě pro Panovu flétnu.

Kanceláře byly zbrusu nové, ale deset let ve stejné redakci připadalo Islandčanu Gudmundssonovi jako deset let pomalého pouštění žilou. Radost z toho, že se mu podařilo odhalit něco, co vyvolalo odezvu v celostátních médiích, se rozplynula v každodenním shonu, kde není nic staršího než včerejší zprávy a nic nebledne tak rychle jako inkoust.

Pokusil se narovnat záda. Bylo mu teprve něco málo přes čtyřicet a věčné hodiny strávené nad klávesnicí už z něj udělaly úplného mrzáka. Rozhlédl se kolem a uvědomil si, že kromě něho všichni pilně pracují. Ťukání okolních klávesnic mu znělo jako šramocení švábů po parketách a šumění hlasů ostatních novinářů ho neskonale rozčilovalo. Nahradit staré oddělené prostory tímhle otevřeným kancelářským bludištěm mu připadalo jako neskutečná zhovadilost.

Kromě ticha postrádal Viljar ze všeho nejvíc svoje pohodlí. V hluboké masivní židli, kterou míval u svého starého stolu, se mohl opřít, poskytovala oporu celým zádům. Když potřeboval, mohl si v ní zdřímnout, pokud měl zrovna trochu klidu. Nové

židle byly nízké a opěradlo tak tlačilo do bederní páteře, že člověk seděl, jako by měl v zadku zaražený kolík.

Viljar vyměnil nikotinovou žvýkačku bez chuti za porci žvýkacího tabáku a ještě jednou se rozhlédl kolem. Viděl to stejné. Jako vždycky. Čtyřmístné kóje, jedna vedle druhé, oddělené jenom metr a půl vysokými bílými příčkami s tmavě modrým kruhovým dekorem, které ze všeho nejvíc připomínaly jakési obrovské nehybné hard disky. Jednotvárnou scénu narušovalo jenom neskutečně ohavné a nepohodlné zelené posezení s barovým pultem, umístěné uprostřed kóji.

Vedle posezení stál šéfredaktor Johan Øveraas. Viljar ho pozoroval a musel spokojeně konstatovat, že jeho šéf má rozhodně blíž do důchodu než do nebe. Øveraas měl přesně ty vlastnosti, které měl mít správný střední manažer v koncernu, jakým byl Orkla Media – bezohledný, bez emocí a bez morálních zábran, ale vždy stoprocentně loajální vůči vedení.

Øveraas zachytil Viljarův pohled a přikolébal se k jeho kóji.

„Ty flákači jeden zasranej! Každý den se vypaříš dřív, než máš. Myslíš, že jsem úplně na palici? Myslíš si, že nevím, kdy kdo chodí domů?“

Øveraas se nafoukl jako balon, ale víceméně jenom tak hudeřoval. Viljar moc dobře věděl, na co šéf naráží. V pátek odešel z práce a nikomu nic neřekl.

„To tě musím chytit za koule, abys na to nějak reagoval, nebo budeš tak hodný a odpovíš, když s tebou mluvím?“

Použil oči a v obličejí nabral modrořivý odstín.

Šéfredaktor ze sebe chrlil slova, jejichž použití by zvažoval i nejtříšší rapper, člověk by podle jeho vyjadřování skoro hádal, že se narodil v severním Norsku. Ve skutečnosti vyrostl v rodině pastora v Torvastadu, jenom několik desítek kilometrů jižně od budovy Haugesundského deníku. Jako by se i po těch padesáti letech, které ho dělily od puberty, stále snažil nějak vymezovat vůči západonorskému pietismu.

Viljar se domníval, že článek, který mu Øveraas v pátek předělal, dostane na starost některý z kolegů, kteří pracovali přes víkend, ale to se tentokrát nestalo. Na pondělní ranní schůzi se

téma jako slimák znovu vrátilo na jeho stůl a článek měl odezdat do dvanácti hodin.

Jinými slovy měl tři hodiny na to, aby sesmolil text o dvanácti stech slovech a další o šesti stech slovech o Sdružení duševně nemocných, jehož členům se nelíbilo, jakého zacházení se jim dostává při nekonečných cestách mezi lékařskými pohotovostmi, nemocnicemi, praktickými lékaři a psychiatrickými klinikami. Tentokrát varovali před tím, že těžce nemocní psychiatričtí pacienti se mohou volně pohybovat po městě, protože je systém nikdy nezachytí.

Viljar se na šéfa vládně zadíval – bylo lepší ho trochu uklidnit, aby nevyskočil jako čertík z krabičky.

„V klidu! Měl jsem větry a nechtěl jsem to tady tím smradem všechno zamořit. Na tom článku teď dělám.“

Øveraas ještě pár vteřin postál a pak se jako obvykle rozhodl vybit svůj vztek na něčem materiálním, tentokrát mu posloužily dvě propisovací tužky na stole, které prostě při otočce smetl na podlahu. A pak se s dusotem vydal zpět ke kancelářskému ostrůvku.

Viljar si povzdechl, tužky zvedl a znovu se zadíval na informace k článku, který měl sepsat.

Bezkravné. Nudné. Nezajímavé. Tato tři slova poměrně dobře vystihovala nejenom obsah článku, ale taktéž práci, která k jeho napsání povede. Nicméně o hodinu později měl už v podstatě většinu hotovou. Text zcela postrádal jakékoliv nadšení, vcítění či náznak zajímavého stylistického útvaru. Podobným článkům v novinách říkali PKV – politicky korektní výplň.

Viljar zazíval, pohodlně se nohama zapřel o koberec a bezmyšlenkovitě se na černé židli opřel. Zoufale vykřikl, když se židle naklonila a on jen tak tak neskončil na podlaze. Spěšně se rozhlédl kolem, aby zjistil, zda si toho někdo všiml, a pak bez jakékoliv korektury článek s odevzdaným povzdechem odeslal.

Připraven na první kuřáckou pauzu toho dne popadl svůj dlouhý šedý baloňák, který pořídil v charitním obchodě Armády spásy za padesát korun a který ho provázal poslední tři roky. Jak si to rázoval chodbou k výtahu, plášt za ním vlál. Jeden ze

zaskakujících novinářů mu ze svého místa mávl na pozdrav, ale Viljar tomu zelenáčovi nevěnoval ani jediný pohled. Zastupující novináři se v hierarchii redakce nacházeli ještě níže než on. I když to bylo překvapivé.

Na parkovišti před budovou pokušoval další kolega. Viljar se vydal zcela opačným směrem a zapálil si. Jestli něco nenáviděl ještě víc než politicky korektní výplň, tak to byly nudné kecy kolegů. Viljar měl co dělat sám se sebou.

Trochu se v něm ozvalo černé svědomí, když si uvědomil, že zapomněl zkontrolovat, jestli se Alexander ukázal ve škole. Vzpomněl si na synovu poslední návštěvu. Alexander šel několik dnů po sobě za školu a Viljar vůbec nic netušil. Nedokázal se nějak vyrovnat s tím, že u něj teď jeho pubertální syn s diagnostikovaným syndromem ADHD občas přebývá.

Co jsem udělal špatně? Vždycky jsme si tak rozuměli a rádi jsme trávili čas spolu. Teď z toho všeho zůstala jenom jakási prázdná skořápka. Co se sakra stalo?

Jeho bývalá, nebo „ta čarodějnice“, jak ji Viljar rád tituloval, trvala na tom, že Viljar musí od prvního dne převzít svůj díl zodpovědnosti. Dřív jí mohl syna vracet v neděli odpoledne, ale od chvíle, kdy Alexander dovršil šestnáct let, se u něj mohl objevit, kdy se mu zachtělo. Matka prohlásila, že to je přirozený vývoj, a Viljar nechtěl nijak protestovat, i když mu to ještě víc komplikovalo život.

Poslední potáhnutí, cigareta značky Prince padá k zemi a její majitel, který z ní vysál poslední zbytky života, pomalu opouští místo činu. Po chodbách se za ním nese pach vyhořelého tabáku... Dva nekuřáci demonstrativně nakrčili nosy, ale Viljarovi to bylo naprosto jedno. Všiml si, že Øveraas znovu postává u jeho stolu, a tak ztlumil touhu po další cigaretě nikotinovou žvýkačkou.

„Kdybych ti ty tvoje zasraný kuřácký pauzy strhával z platu, tak by ta tvoje výplata vážně za moc nestála, Gudmundssone.“

Šéf čekal s rukama zaklíněnými ve špeku na bocích.

„Kdybys porovnal, kolik slov vyprodukuje oproti ostatním novinářům, tak bys mi naopak možná musel přidat. Každá mince

má dvě strany, Øveraasi. To bys měl vědět, když si říkáš šéfredaktor.“

To tlustému šéfredaktorovi opět vohnalo krev do tváří.

„Do prdele, na délce přece vůbec nesejde.“

„Ne, jak jsem říkal... To bys měl vědět ty.“

Viljar se ušklíbl a protáhl se kolem šéfa, který teď vykazoval veškeré známky toho, že se co nevidět zcela přestane ovládat. Naštěstí kromě sebevlády ztratil i řeč. Øveraas se otočil, nakopl kytku stojící v květináči a opustil nebezpečné území, aniž se pustil do otevřené bitvy.

Kdyby tam měl Viljar dveře, práskl by jimi, ale takhle si jenom nasadil sluchátka a sklíčeně se zadíval na to nekonečno za okny. Kapky stékající po skle dokázal sledovat celé hodiny. Déšť padající z těžkých mraků maloval na mokřím skle propletenou vodní síť a před kioskem Seven Eleven na druhé straně Karmundske ulice se krčili lidé, než se rozběhli k zaparkovaným autům.

Vytáhl ze šuplíku staré tričko a vysušil si jím vlasy, aby si nenakapal na klávesnici, a odhodil ho pod stůl. Aktualizoval e-mail a periferně zaznamenal, že tam přibyla spousta pošty. Začal promazávat. Ve většině případů to byly nicneříkající oběžníky od vedení a reklama.

Musel se soustředit, aby nesmazal nic podstatného. Nakonec mu zůstaly tři e-maily. Jeden se týkal termínu lékařského vyšetření, druhý byl z firemního sázkového klubu a třetí od nějakého muže, jehož jméno Viljarovi nic neříkalo. Určitě čtenář, co ho chce upozornit, že v některém z článků cosi zapomněl uvést nebo něco vynechal. Povzdechl si. Tohle bylo na novinářině nejhorší. Neustálé komentáře čtenářů, kteří snad neměli na práci nic jiného než posílat stížnosti. Často se jednalo o ty samé lidi. Otevřel e-mail.

Několik vteřin nato ucítil bolest na hrudi, uvědomil si, jak se mu těžko dýchá. Místnost se s ním houpala. Bolest vystřelila do tváře, až sykl. Vstal a zcela bezcílně bloudil mezi kójemi. Dýchal zhluboka, tak jak ho to naučila psycholožka. Snažil se myslet na něco jiného, ale v tuhle chvíli to zrovna moc nešlo. S přemáháním

kývl na pozdrav kolegovi a pak si uvolnil pomyslnou kravatu a vrátil se na své místo před monitor. Cívěl na text. Slaná kapka potu mu stekla do oka a písmena se mu rozmlžila. Vytřel ji z oka a znovu se začel do e-mailu.

Komu: Viljar Gudmundsson

Píšu vám, protože vím, že jste čestný muž. Muž, který by zatratil, co se chystám vykonat, ale zároveň by byl schopen pochopit mé rozhořčení a zklamání z toho, že v naší společnosti již neexistuje žádná spravedlnost.

Máme zákony, které lidi chrání a zajišťují, aby se domohli svého práva a aby nikdo nemohl říct křivého slova o těch, kteří přiznali vinu a odpykali si spravedlivý trest. Já se však chci zaměřit na ty druhé. Na ty, kteří se i v hodině soudu vyhýbají trestu a chtějí uniknout. Hyeny společnosti. Zbabělé, chamtivé a vyhýbavé. Zaslouží si trest, který jsem jim vyměřil. I já budu za své činy potrestán. Až trest přijde, skloním se před ním. Než se tak ale stane, budou lidé umírat mojí rukou. Provinilci, kteří každý svým způsobem nějak unikli spravedlivému trestu.

V dnešní společnosti čím dál méně lidí myslí i na něco jiného než jen na sebe. Solidárnost vymřela. Duch dobrovolnictví se vytratil. Loajálnost vůči zaměstnavateli je cizím pojmem. Lidé kradou z ruky, která je krmí.

K těmhle nenasytným lidem patří i jedna žena. Je odsouzena za velkou zpronevěru a za to, že zneužila svého postavení. Nebyla dříve trestána, což zde ovšem nepovažujeme za polehčující okolnost. K výkonu trestu dojde zítra, v úterý 14. října.

*13. 10. 2014
Stein Åmli
UL7-1*

Viljar si nacpal pod ret novou porci žvýkacího tabáku. Cítil mravenčení v prstech na rukou i na nohou. Zhluboka se nadechl a pak pomalu vydechoval. Mozek jako by zahalila dobře známá temnota. Musí zaujmout nějaké stanovisko i k tomuto? Z obrazovky zářila písmena a z Viljara vyzařovala nechut'. Na chvilku zvažoval, že celou tu pitomost vymaže. Využije obranný mecha-

nismus, který tak dobře znal. Syndrom vyhýbání se věcem, jak to nazvala psycholožka.

Obava z většiny problémů je zcela nepodložená, snažila se ho přesvědčit. Byl si poměrně jistý, že zrovna tenhle e-mail do té kategorie nespadá. Jedno kliknutí a problém by zmizel ze světa. Ne. Tak to ale nebylo.

Kdesi uvnitř naprosto jasně věděl, že v tomhle případě nejde o žádný výhrůžný dopis. Takové věci nikdo nepíše. Stejně ale cosi v tom e-mailu způsobilo, že se začal bát. Utřel si vlhké ruce do kalhot. Dopis jako by někdo vystříhl ze špatné detektivky. Klasický „mstitel“, který bere právo do vlastních rukou a obhajuje své činy před novinářem. Vyždímané klišé, kvůli kterému by každý redaktor odmítl rukopis ještě předtím, než by dočetl první kapitolu.

„Rozsudek“ jako by někdo spíchl horkou jehlou za pět minut bez zvláštního zájmu. Možná právě proto se mu zjezily chlupy na krku? Nebylo podstatné, jestli dokument bude vypadat jako nějaká soudní listina. Spíše jako by ten e-mail pisatel napsal, protože to prostě musel udělat, ne proto, že měl potřebu vyjádřit rozhořčení nad společností. V mnoha ohledech tohle děsilo Viljara víc, než by ho vystrašil nějaký rozhořčený výhrůžný dopis.

V rychlosti prověřil na internetu jméno Stein Āmli. Samozřejmě že neobjevil téměř nic. Různé nabídky na nákup kamene, drčeného kamene a šterku z vesnice jménem Āmli, nic bližšího nenašel. Smyšlené jméno.

Věděl, že kdyby šel s e-mailem za Overaasem, uviděl by, jak se mu v očích protáčí panenky se symboly dolarů jako švestičky a jablíčka na hracím automatu. Ještě chvílku nechal prsteníček položený na klávese *Delete* v pravém horním rohu klávesnice. Nakonec ale ruku stáhl a vstal. Potřebuje zjistit, co si o celé téhle hovadině myslí Ranveig. Vydal se za ní, celý schoulený, takže se ho nikdo neodvažoval oslovit ani s ním nějak konverzovat. Všiml si, že se od něj ostatní drží dál.

Ranveig Børveová si všimla černoty ve Viljarových očích, a to ještě ani nestáli vedle sebe. Takhle to bylo s Viljarem pokaždé. Když se mu nedařilo, držel si odstup, ale okamžitě se připlazil, když se mu vedlo zle. Jednou mu z kulinářského festivalu ve Stavangeru dovezla tričko s nápisem „To je vždycky něco“. Rád ho nosival do práce a ironii evidentně vůbec nepochopil.

Oblíbit si Viljara dalo člověku práci, ale Ranveig ho ráda měla. Byla o deset let mladší než on, a když nastoupila do novin, měl ji na starosti. Tenkrát mu v očích plály plamínky angažovanosti a dokázal vykresat zprávu i z toho, v čem ostatní viděli pouhé údaje. Teď tomu bylo naopak.

Něco se stalo. Po dlouhé nemocenské před čtyřmi lety se do práce vrátil jako svůj vlastní stín.

Ranveig s dlouhou světlou ofinou nasadila milý úsměv a na židli se k němu otočila.

„Ahoj, Viljare. Dodělal jsi ten článek o těch bláznech? Øveraase málem ranila mrtvice, když zjistil, že to není hotový.“

Viljar ztěžka dopadl na židli patřící k vedlejšímu pracovnímu místu, mávnutím ruky smetl její otázku ze stolu, položil před ni papír, který přinesl, a poklepal na něj prstem.

„Co si o tom myslíš? Tohle mi před chvílkou přistálo v mailu.“

Ranveig si ukazováčkem zastrčila ofinu za ucho. Při čtení sledovala text perem. Několikrát se zarazila a tázavě se na Viljara zadívala, ale ten jí naznačil, ať nic neříká, a tak četla dále.

„Tohle je kravina,“ pronesla. „Nějakej vtipálek nás chce vyvést z míry a chce, abychom to otiskli palcovými titulky jako v případě investičního skandálu Terra.“

Vypadalo to, že se Viljarovi ulevilo, ale ještě pořád se tvářil celkem vyděšeně.

„Viljare, ty tomu přece nevěříš, že ne?“

„Ne, samozřejmě že ne, ale přece s tím nemůžu jít za Øveraasem, protože jakmile bych mu ten e-mail ukázal, běhal by mi tu celej nadržený až do večera.“

Ranveig se hlasitě zasmála a sklonila se k němu: „Jo, jako tenkrát, když sem přijel Arsène Wenger dojednávat přestup Håvarda Nordtveita do Arsenalu,“ zašeptala a zachichotala se jako zlobivá holka.

Viljar přikývl a usmál se. Vzal si papír zpátky a tázavě na ni pohlédl.

„Vážně... Co s tím mám dělat?“

Ranveig studovala pero v ruce, jako by to byl jakýsi zdroj nevyčerpatelné energie.

„Přeposli to policii a kašli na to. Nic se nestane, a kdyby se stalo, tak je to stejně vlastně spíš policejní případ, nebo ne?“

„Samozřejmě. To máš naprostou pravdu.“

Sklonil se a spěšně ji objal. Ranveig to zcela zaskočilo, a tak mu objetí jenom nemotorně opětovala.

„Fajn. Tak to udělejme takhle,“ pronesla a nuceně se usmála, aby prolomila trapné ticho, které mezi nimi nastalo.

Nechtěla nic říkat, ale na tom e-mailu se jí něco nezdálo. Tady jsou v Haugesundu, tohle není jedna z nepovedených epizod *Mýslenek zločince*. Doufala, že se plete a že to je naposled, kdy se se jménem Stein Åmli setkává.

REQUIEM – INTROITUS

Hledím jí do očí. Tmavě zelené. Lesknou se. Koketně se v nich zablýskne, když zjistí, že jsem to já. Nezbedný úsměv jí přeběhne přes rty. Neváhá, strhává ze mě poslední kousky svrchního oděvu a odhazuje je na staré linoleum z počátku sedmdesátých let. Podlaha dobře doplňuje nemoderní a nepříliš udržované vybavení panelového bytu. Dalo by se prostě a jednoduše říct, že postelové hrátky baví Ritu Lotheovou o poznání více než péče o vlastní domácnost.

Rita z nás nacvičenými pohyby strhává jeden kousek oblečení za druhým a já zatím bloudím pohledem po pokoji. Všímám si detailů. Dobře zásobený starý zažloutlý bar z borovicového dřeva vedle rohové pohovky. Na područce omšelého černého koženého křesla balancuje laptop. Zatím nevím, jestli je chráněný heslem, nebo ne. Pátrám, kde má mobil, ten musím během noci najít. Dýchá teď rychleji. Je nadržaná. Nechám ji, ať se chvilku trápí s knoflíky na vlastním oblečení, a obhlížím dveře na balkon a prostor za oknem. Dost místa, řeknu si právě ve chvíli, kdy Rita zavzdychá a strčí si můj penis do úst.

Když začneme o dvacet minut později dýchat normálně, silně mě bolí hlava. Masíruji si bolestivé místo za levým uchem a uvědomuji si, že taková námaha bolest jenom zhoršuje. Jako by mě v rytmických záchvěvech brněly všechny nervové dráhy. V ústech ucítím podivnou kovovou pachutí.

Vím, co mě čeká. Vím to už dlouho. *Glioblastoma multiforme...* Zní to krásně, ne? Skoro jako název nějaké tropické květiny z atlasu rostlin?

Někdo bude tvrdit, že smrt je krásná. Ve starém Řecku si lidé představovali smrt jako pěkného přitažlivého mladíka a na ná-

hrobcích ho zobrazovali s něžným vlídným výrazem se skloněnou pochodní a věncem v ruce. Vše to krásné na smrti musím popřít. Smrt je osamělá, temná a strašná. Někdy také bolestivá. Jako v mém případě. *Glioblastoma multiforme* nebo, chcete-li, zhoubný mozkový nádor. Rozhodně nedoporučuji. Zejména pokud patříte k těm, kteří musí při každé kocovině polknout minimálně tři paraleny.

Každou bdělou hodinu si nádor ze svého místa za levým uchem vynucuje svoji dávku pozornosti. Víím, že tam je, a víím, co tam dělá. Zatím mám ještě čas. Pár týdnů. Možná i pár měsíců, jestli si to osud bude přát. Rita nic netuší. A ani by to vědět nechtěla.

Přichází z koupelny. Vysprchovaná a upravená. Jaký to má smysl? V nose mě polechtá jemná vůně jasmínu. Sedá si vedle mě. Zvedá skleničku s červeným vínem a nenasytně pije. Já obsah své sklenice pokaždé vyliju do květináče, když na chvílku odejde z pokoje nebo se soustředí na něco jiného.

Přinesu si z chodby batoh. Rozepínám ho a vyndávám z něj víno, které jsem přinesl. Ona cosi spokojeně štěbetá z gauče. Já sám láhev otevírám a stavím ji vedle její sklenice. Stejně ji vyprázdní dřív, než se víno stihne vydýchat. Přinesu sklenici a pro sebe si u baru naliju koňak. Renault Carte Noir VSOP. Její chuťové pohárky už určitě dávno odumřely, pomyslím si, když převaluji zlatohnědou tekutinu v ústech. Chutná zatuchle a mrtvě. To se k dané situaci ovšem hodí.

Benzodiazepin existuje v mnoha formách a většina z nich je snadno rozpustná ve vodě či jiné tekutině. Nevýhodou je, že většina z nich zanechává hořkou pachut, kterou lze těžko zamaskovat. Čtyři tablety na spaní v láhvi červeného přidají vínu takovou nepříjemnou pachut, které si všimne každý, kdo ještě není tak opilý, že už vypije úplně všechno. Rita pije jako obvykle a nezdá se, že by ji cokoliv zneklidnilo. Hltá stále větší loky a čím dál častěji si dolévá. Cítím, že se zklidňuji. Tohle byl jediný nejasný tón celé partitury. Tahle hořká pachut. Nyní už nezbyvá než čekat.

Pohled se jí teď zakalí, cosi mumlá, zívá a blábolí.

Můj plán je mistrovské dílo. Moje *Requiem aeternam*. Celá skladba leží úhledně roztříděná na šest dílů doma na pracovním stole. Šest jmen. Šest rozsudků smrti. Šest vět.

Vše se musí stát tak, jak je to popsáno. Je to čarovné zrcadlo. Jediný úkrok stranou a iluze se rozplyne. Zapomenutá maličkost a vše se převrátí naruby.

Vzhlédnu a zadívám se do zastřeného světla, které dopadá z lustru. Kouty Ritina panelového bytu se již utápí v pološeru. Takový obraz mého vlastního života. Byl jsem v pokoji, ale světlo ke mně nikdy nedosáhlo. Život, který se téměř proměnil v cosi velkého. Teď jsem se rozhodl z těch stínů vystoupit. Tahle myšlenka mě těší. Že všichni uvidí. Dovršení mistrovského díla, jako poslední věta v Mahlerově symfonii.

Jsem maestro. Prohlížím si své ruce. Nechvějí se. Aniž to ví, nachází se Rita uprostřed vlastního *Confutatis maledictis*. Bavím se tím, že tu tak leží. Padesát centimetrů ode mě, s blaženým úsměvem na rtech. Netuší, že písek v přesýpacích hodinách se co nevidět dosype.

V záblesku nepřikrášlené introspekce vidím sám sebe takového, jaký ve skutečnosti jsem. Máchnutí vraních křídel. Musím tomu věřit. Já sám jsem mistrovským dílem. Náhoda tomu tak chtěla. Měl jsem zjevení. Dostal jsem šanci zkomponovat své vlastní requiem.

Opatrně zavřu oči té spící hříšnici vedle sebe a smočím kus gázy v čiré tekutině v láhvi na stole. Přiložím jí látku na nos a ústa. Zavrní a téměř se probudí. Počítám vteřiny a ona postupně usíná. Všechna bolest mizí. Jsem čistý.

Bolest je slabost, co opouští tělo, pomyslím si spokojeně a zabouchnu poslední dveře k životu, který jsem kdysi žil.

ULICE FJELLVEGEN, HAUGESUND

Úterý ráno, 14. říjen 2014

Nad městem při úžině Karmsund se povalovala mlha. Ve vzduchu byl cítit podzim. Mlha od moře. Studená vlhká deka z člověka pomalu odsávala životní sílu. Cestující v letadle z Osla, které v 8.20 protrhlo mračnou poklici nad paneláky, mohli zahlédnout špičky budov a na zemi cosi modře a červeně blikajícího.

„Lotte, řekni mi, proč nás ke každému depresivnímu chudákovi, co se to rozhodne zabalit, musí jezdit tolik?“

Komisařka Lotte Skeisvollová z haugesundského policejního okrsku se nevěřičně zadívala na mladého policistu, který seděl v autě vedle ní. Kolegové spolu vyrazili ze stanice z centra Haugesundu, poté co je jedna z hlídek v panelovém domě ve čtvrti Fjellvegen zažádala o pomoc.

Christian Hauge řídil a jeho styl jízdy rozhodně neodpovídal tomu, jak se o přiděleném úkolu vyjadřoval, protože po kruhovém objezdu u budovy Haugesundského deníku projeli se zapnutou sirénou a blikajícím majáčkem. Malý černý elektromobil golf, který při průjezdu vytlačili na obrubník, tam zůstal vyděšeně viset. Lotte se snažila udržet vážnou tvář.

Vyjeli kvůli jednomu podezřelému úmrtí. I když, zas tak podezřelé asi vlastně nebylo. Nějaká žena skočila z balkonu jednoho z bytů a ukončila svůj život na asfaltu mezi domem a trávníkem. Ale do té doby, než se přesvědčí o tom, že šlo o přirozenou smrt nebo o sebevraždu, pro ně bylo každé úmrtí podezřelé.

Když vyjeli z centra a provoz trochu polevil, mladík svůj styl jízdy poněkud zklidnil. Lotte sklonila hlavu ke straně a podrážděně srovnala vysílačku připevněnou v pouzdře na palubní desce. Nebyla v jedné rovině s přehrávačem a takové detaily ji rozčilovaly.

„Vážně je potřeba, aby tam jezdilo víc než jedno auto?“

Spěšně se na ni zadíval, ale pak svůj tázavý zrak zase upřel před sebe a soustředil se na cestu.

„A když se ukáže, že si to oběť neudělala sama?“

„No, pak můžou lidi z hlídky zavolat na stanici a přivolat zbytek týmu. Tím by se ušetřila spousta peněz.“

„Přesně,“ odtušila.

Jedno slovo a tolik sarkasmu. Raději si v hlavě znovu procházela jednotlivé kroky při rutinním zásahu. Rychle si opakovala všechny detaily, na které nesmí zapomenout, až dorazí k šedobílým kolosům strážícím jejich „Slanečkové město“, tedy Haugegesund, od roku 1955. Historická připomínka časů, kdy se v každém pořádném sebevědomém městě musely stavět paneláky.

Komisařkou a vyšetřovatelkou ve dvaatřiceti, to bylo brzo. Ale všechny potřebné kurzy absolvovala. I tak jí ale připadalo, že na tuhle možnost musela čekat neskutečně dlouho.

Policista zaparkoval na parkovišti před panelovým domem, žena se měla údajně nacházet před vchodem na severní straně bloku.

Když Lotte otevřela dveře, zaslechla hlasy lidí, kteří se na místě shromáždili. V duchu doufala, že kolegové z první hlídky měli dost rozumu na to, aby celé místo kolem mrtvé ženy uzavřeli, a modlila se, aby se chovali trochu profesionálněji než její kolega v autě.

Velmi se jí ulevilo, když jim zpoza rohu vyšel v ústrety služebně nejstarší kolega. Lars Stople pracoval jako policista celý život a bezpochyby by mohl zastávat i nějakou vyšší funkci, kdyby o to sám alespoň trochu stál. Chytrý, rozvážný a vyrovnaný chlap, který nikdy nikoho nijak neprovokoval. Na starosti měl hlavně prevenci kriminality mezi dětmi a mládeží, ale na vlastní žádost mu částečně zůstala i hlídková a občůzková služba. Rukou si uhladil sčesané šedivé vlasy dozadu a obrátil se k Lotte.

„Ahoj, Lotte. Zahradili jsme to tu a tamhle na rohu jsme začali s výslechem svědků.“

Lars Stople kývl směrem k plácku vedle garáží a nevelké bílé trafostanice. Shromáždilo se tam pár lidí. Natahovali krky a vypadali jako skupinka zvědavých žiraf na safari.

„Většina z nich se objevila, až když se to rozkřiklo, ale s několika z nich bychom si měli promluvit.“

Lotte zahlédla Stopleho parťáka Knuta Veldetuna, jak s někým hovoří.

„Technici?“ podívala se na Stopleho tázavě.

„Netuším. Počítám, že jsou na cestě. Každopádně jsem požádal, aby přijeli. Myslím, že kromě mě a těch dvou záchranářů, co ji ohledávali, se za zábrany nikdo nedostal.“

„Víme, o koho jde?“

Lars se podíval do svých zápisků a mírně zavřel hlavou. Odkašlal si.

„Úplně ne. Někdo z lidí, co tu bydlí, říkal, že je to žena z bytu 7B, a v tom případě by šlo o sedmapadesátiletou Ritu Lotheovou, ale zatím jsme to neověřili. Soustředili jsme se na to, aby se k místu, kde leží, nikdo nedostal.“

„O. K. Dobrá práce, Larsi. Vezmeš nás tam?“

Stople se protáhl pod policejní páskou a vedl je za roh na druhou stranu bloku.

„Ženu našel jeden z nájemníků z přízemí, když si šel na balkon zapálit,“ vysvětloval Stople. „To bylo zhruba před půlhodinou. Já a Knut jsme dorazili deset minut nato.“

Lotte se podívala na mobil a mohla konstatovat, že Stopleho informace sedí. Hlášení obdrželi v 08.05, teď bylo téměř 08.45.

Nebylo divu, že ženu nenašli dřív. Podzimní šero a ranní mlha toho umí skrýt hodně. Vytáhla ze saka uniformy červený deníček a nefalšované plnicí pero a zapisovala si do odpovídajících kolonek časové údaje a události. Potom deníček otočila a do tabulky, kterou si připravila vzadu, zapisovala otázky pro techniky. Fakta na první stránku. Dohady na poslední. Takhle to bylo správně. Každíčkou otázku bylo kam zapsat.

„Čas úmrtí?“

Žena ležela zkroutená na zemi a Lotte už na dálku viděla, že její tělo nese stopy rozsáhlých poranění. Mrtvá měla na sobě šaty mátově zelené barvy, tenké tělové punčocháče a černé lodičky. Obličej roztráštěný k nepoznání, kolem hlavy lepkavá šedohnědá hmota, z čelistí trčely rudé úlomky kostí. Kolem rozdrcených

úst se povalovaly zuby, které si žena při pádu na asfalt vyrázila. Lotte cítila, jak se jí hnusem stáhla bránice.

„No... Tak co na to říkáš? Vražda, nebo sebevražda?“

Lotte se otočila na mladého policistu vedle sebe. Začal se ošívát.

„Eee... Neříkala jsi sama v autě, že to byla sebevražda?“

S potěšením konstatovala, že zčervenal.

„Ne, to jsem neříkala. Říkala jsem, že je to podezřelé úmrtí. Teorii o sebevraždě sis domyslel ty sám. Teď budeme dělat, že jsi jediný policista na místě činu. Vražda, nebo sebevražda?“

Policista se zadíval na Larse Stopleho, ale ostřílený kolega namísto odpovědi jenom pokrčil rameny.

„Buď je to nešťastná náhoda, nebo vražda,“ řekl mladík a sebevědomě se podíval na Lotte.

„No dobře. A proč?“

„Má rozbitou hlavu, takže musela dopadnout buď horizontálně, nebo na hlavu. Lidé, co se chtějí zabít a skočí z okna nebo z balkonu, dopadnou z devadesáti devíti procent na nohy. Kdyby skočila, skončila by s poraněním nohou, jamek kyčelních kloubů a pánve. Jenže má roztržštěnou hlavu a ramena.“

Lotte se na něj podívala a nedokázala skrýt překvapení.

„Teda... Ty mě překvapuješ. To, co říkáš, je pravda, i když při pádu z takové výšky si člověk zláme kosti tak jako tak, ale tady je horní část těla poškozená tak masivně, že se příkláním ke stejnému závěru jako ty.“

Rozladěně se ohlédla po Larsu Stoplem, který jen stěží udržel vážnou tvář.

Lotte věděla, že by se měla chytit za nos. Ten kluk měl totiž pravdu. Podívala se směrem k balkonu v šestém patře. Kvůli mlze nahoře tušila pouze nějaké obrysy, ale bylo vidět, že zábradlí je příliš vysoké na to, aby přes něj člověk přepadl jenom tak náhodou.

Soustředila se na prázdný pokoj, který si vytvořila v myslí. Místnost oproštěná od všech pocitů. Pouze chladný cynismus. Holé modré zdi. Plné denní světlo, ale žádná okna. Šlo o techniku, kterou se naučila od svého vedoucího na policejní akademii.

Pohybovat se v místnosti, kde ji nikdo nemůže nijak emocionálně ovlivnit. V tomhle prostoru mohla pracovat a soustředit se pouze na detaily. Tam uvnitř s ní rozbité obličejce, lepkavé hmoty mozku a znetvořené části těla nic nedělaly. V tom prostoru se mohla dívat na zneužívané děti, mrtvolky, do kterých se pustili červi, i na tlusté larvy masařek lezoucích z tělních otvorů.

Sklonila se k ženinu roztrášenému obličejce. Podle něj ji nebude možné identifikovat. Jedna oční bulva vyskočila z důlku a visela na nervu, druhé oko bylo zavřené. Šlo o ženu kolem šedesátky, takže padesát sedm, to by odpovídalo. Měla nakrátko střižené vlasy mahagonové barvy, u kořínků Lotte viděla odrosty. Byla nalíčená a podle oblečení se zdálo, že se účastnila něčeho slavnostnějšího.

Někteří lidé se snaží, aby i jako mrtvolky vypadali dobře, ale to si pak nevyberou skok z nejvyššího patra, napadlo ji hořce.

Zarazila se, když ze zakrváceného obličejce ucítila jakousi štiplavou vůni. Přiložila nos až k ženině tváři.

„To je éter.“

Lars Stople to jen zamumlal, ale Lotte stejně slyšela, co říká. Svrátila obočí a podezřívavě si starého policistu prohlížela.

„Ano, vlhký hadřík s éterem člověka za pár vteřin vyradí ze hry. Ten zápach jde celkem snadno poznat a drží se na těle ještě chvíli i post mortem. Vlastní tekutina se vypaří za pár sekund, ale pachové částice vždycky ulpí na kůži a drží se tam dlouho.“

Lotte zamýšleně přikyvovala. Takže ve chvíli, kdy jí někdo pomohl přes zábradlí, byla žena v narkóze.

Ještě jednou se podívala nahoru. Kdo udělá něco takového? pomyslela si smutně. Vrah se evidentně vůbec nesnažil to navléknout jako sebevraždu. To by nepoužíval éter. Lars se soustředěně díval na zem vedle ležící ženy. Na rozdíl od Lotte se na ni nedokázal podívat.

„Jo, to proto jsem vám to úmrtí ohlásil. Ten pach mám spojený s operací slepého střeva, éter se dřív používal při narkóze.“

Lotte se narovnala, otočila se k ostatním policistům, kteří stáli okolo, a začala vydávat rozkazy:

„Za tyhle zábrany ať nikdo nevkročí, kromě techniků, až přijdou. Od této chvíle se nacházíme na místě činu. Natáhněte

pásky taky kolem hlavní silnice a kolem bloku. Okamžitě zahájit výslech svědků. Knute, to si vezmi na starosti ty, když už jsi s tím začal. Vezmi si s sebou tady kolegu.“

Pak se obrátila k Larsovi.

„Zjistíš, jestli je to ta žena z bytu 7B. Najdi domovníka, a jestli bude byt zamčený, zajisti náhradní klíč.“

V kapse jí zavibroval chytrý telefon. Podívala se na displej a bylo jí jasné, že tenhle hovor musí vzít, i když se právě nachází na místě činu a pravděpodobně zde došlo k vraždě. Poodstoupila od ostatních a stručně se ohlásila:

„Ano, Anne, co se děje? Dělán teď na něčem fakt důležitém.“

Lotte slyšela, jak její o pět let mladší sestra na druhé straně těžce oddechuje. Mluvila pomalu, jako kdyby v prostoru mezi mozkiem a hlasivkami docházelo k nějakému zpoždění. Jako obvykle.

„Vážně...? Ty na mě totiž nikdy nemáš čas. Copak to, co prožívám, není taky dost důležitý? Ti tvoji kámoši, co do všeho strkaj nos, mě zase sebrali. Zase!“

Lotte cítila, jak se jí vlezlá mlha vkrádá pod uniformu. Zachvěla se. Taky si uvědomovala, že ji přepadl vztek, ale ovládla se. Poté co jejich rodiče přišli o život při tom hrozném vlakovém neštěstí u Ásty, neměla sestra nikoho jiného než ji. Každý den telefonovala. Každý den se ozývala s novými problémy nebo prostě jenom proto, aby Lotte vynadala. Podle toho, jak to začalo, to dneska vypadalo na obojí.

Lotte znovu a pokaždé prosila kolegy na stanici, aby se chovali citlivě, když už Anne budou muset zadržet, ale nezdálo se, že by na to nějak zvlášť dbali. Anne byla těžce závislá na drogách, ale ani přes to, z jaké pocházela rodiny, s ní nikdo nejednal v rukavičkách.

„Za co tě sebrali?“ zeptala se Lotte, i když naprosto přesně věděla, jaké se jí dostane odpovědi.

„Za nic! Nic na mě kurva nemaj. Nic jsem neudělala a to, co jsem měla u sebe, to bylo pro vlastní potřebu. Ten zrasanej policajt ani neumí přesně odvážit jeden gram.“

„Kolik, Anne?“

„Ser na to! Ty mi nevěříš, do prdele. Ani ty ne. Zapomeň na to,“ zařvala a položila to.

Jako vždycky. Lotte stála jako opařená a srdce jí bušilo. Věděla, že by si to neměla tak brát, že to ze sestry mluví drogové opojení a abstinenční příznaky, ale vyslovila to Anne. Její ústa. Ústa mladší sestry, kterou měla Lotte tak neskutečně ráda. Slova jako by se usadila na vnitřní straně srdeční stěny a vnukla Lotte pocit, že zklamala. Pohledem zavadila o ženu před panelovým domem a zabouchla před špatným svědomím dveře.

Až se vrátí zpátky na stanici, zjistí, co by pro sestru mohla udělat. Ale do té doby je potřeba, aby se věnovala jiné ženě. Té mrtvé.

BUDOVA HAUGESUNDSKÉHO DENÍKU

Úterý ráno, 14. říjen 2014

Ranveig Børveová právě domluvila s Viljarem a vracela se ke svému stolu, když ucítila, jak ji někdo tahá za sukni.

„No, tak jak to jde s Drakem?“ zeptal se Henrik Thomsen jízlivě, když se na něj otočila. Thomsenovi říkali Řezník a vždycky se objevil tam, kde mohl někoho nějak shodit. Jako obvykle plkal s jednou z těch husiček z marketingového oddělení, kterou přesunuli sem do redakce. Teď napřímil celé své dvoumetrové tělo a naklonil se k Ranveig nepříjemně blízko. Ta rychle o krok ustoupila.

„S drakem?“

„No, však víš... S tamhletím Islandčanem. Je to drak – nevrlý, nebezpečný, z tlamy pořád vypouští dým, tak prostě...“

Thomsen se drze rozhlédl po místnosti. Nezdálo se, že by jeho ostrovtipu někdo věnoval jakoukoliv pozornost.

Ranveig si ho měřila pohledem.

„Ehm... To dáváš kolegům přezdívky, protože jich sám máš tolik?“

Nečekala na odpověď, otočila se a odkráčela ke svému stolu.

„Ty seš dneska ale nevrlá,“ zavolal za ní Henrik. „Máš krámy, nebo co...?“

Ranveig se zastavila, otočila se, a než zaplula do zasedací místnosti, kterou kdosi pojmenoval Úvodník, odpověděla mu zdviženým prostředníkem. Zasedací místnost se nacházela uprostřed otevřené kanceláře jako nějaký ostrov. Menší uzavřený prostor, který působil klaustrofobicky, i když měl celou severní a jižní stěnu prosklenou. Věvodilo mu moderní spartánské vybavení – vysoký plastový stolek na úzkých nožkách a viklavé světle zelené barové stoličky. Rozhodně nic pohodlného, místnost někdo

navrhoval spíše jako místo bleskurychlých konstruktivních schůzek, odkud se všichni budou snažit co nejrychleji uniknout.

Roztržka mezi Thomsenem a Ranveig neušla Viljarově pozornosti. V duchu se spokojeně zasmál, ale cítil se unavený. Připadalo mu, že každý den je jako vazká hmota, kterou se musí probíjet, aby se nad ním nezavřela. Takhle to bylo pořád. Žádná změna, žádná inspirace, žádné nečekané události.

Jeho psycholožka Vigdis Nygårdová by byla ochotná mu okamžitě napsat nemocenskou, ale nedovolil jí to. Jenom práce ho ještě držela nad vodou.

„V tom, co děláte, není žádná radost,“ řekla mu, když spolu naposledy seděli u latte v Café Espresso na Haraldově ulici. „Bez zájmu, vyhořelý a lidi, se kterými pracujete, taky nemáte rád. Šéf vás nesnáší a vaše články jsou tak nudné a bez šťávy, že už se je ani nikdo neobtěžuje číst. Víte určitě, že to je to právě?“

Seděl tam a zíral, jak se po ulici valí davy lidí, ještě hodinu poté, co z kavárny odešla. Dala přednost sobotním nákupům s manželem a dětmi. Takovou kritiku nesl hodně špatně, ale na druhou stranu věděl, že má psycholožka pravdu.

Pracovní den se pomalu dovedl ke konci a Viljar proměňoval jednu zprávu za druhou v nevelké části textu. Za okny pořád žádná inspirace. Včerejší mrholení vystřídala špinavá hustá mlha. Narovnal se a donutil se soustředit na text. Jen několik vteřin nato přišlo vysvobození. Uprostřed kanceláře se zjevil šéfredaktor Johan Øveraas s telefonem v ruce a gestikuloval. Ukončil hovor a ukázal na Viljara.

„Gudmundssone, pojeděš něco ověřit, dostali jsme tip.“

„Aha, a čeho se to týká?“ Ulevilo se mu, že se nemusí dál věnovat té nezáživné činnosti, kterou se zabýval doteď.

„Pojedeš k panelákům. Policajti už tam jsou. Jde asi o nějakou ženskou, co vypadla z okna bytu.“

Øveraas celý ožil a všechen povolený tuk na něm jen plandal, jak tam tak poskakoval.

„Do prdele, Øveraasi. Vždyť víš, jak nesnáším mrtvoly. Bavili jsme se o tom, když jsem měl pravidelný hodnocení. O takových věcech já nepíšu.“

Vyzývavě se na šéfa podíval.

Šéfredaktor přestal poskakovat. Zarazil se v předklonu a spustil: „Zvedneš tu svoji arogantní nafoukanou prdel a okamžitě pojeděš k těm panelákům. Budeš dělat, co ti řeknu. Už je to pár let, co sis mohl diktovat, co budeš psát. Věř mi, Gudmundssone, takhle práce ti visí na vlásku. Na vlásku z tvý vlastní prdele. V tomhle případě mi odmíchnout nebudeš!“

Ztišil hlas a výhrůžně dodal: „Už se těším, až na tebe něco budu mít. Na další schůzi vedení budeme řešit propouštění, to jen abys věděl.“

Øveraas praštil rukou do přepážky vedlejší prázdné kóje a zařval na lidi, kteří zvědavě zvedli hlavy od svých stolů.

„Zajedte zpátky ke svý práci!“

Hlavy zmizely tak rychle, jak se objevily. Jenom Thomsen vstal a dále celou situaci sledoval.

Viljar věděl, že ho šéf nemá nijak zvlášť v lásce, a bylo to oboustranné, ale netušil, že by kvůli tomu mohl přijít o práci. Oblékl si šedý plášť, který visel přehozený přes židli, vzal si poznámkový blok a telefon a se skloněnou hlavou se vyvekl z kanceláře. Mlha venku mu teď vlastně připadala docela lákavá.

Henrik Thomsen mu šel v ústrety chodbou.

„Tak to na tebe to Sauron tak řval?“ ušklíbl se Thomsen pod mohutným knírem. Jeho přirovnání šéfredaktora k temnému vládci z *Pána prstenů* lidi v redakci dobře znali. Viljar se prudce zastavil, postavil se na špičky a natáhl se, jak nejvíc mohl, aby dosáhl až ke kolegově obličejí. Ještě kousek a byl by ho mohl políbit.

„Nemohl by ses vrátit do svý kóje a zase si tam spokojeně honit nad těma stránkama, co vždycky zmizí, když jde někdo kolem?“

Henrik Thomsen zacouval a bez dalších fórků nechal Viljara projít.

O čtyři roky dříve...
MODLITEBNA ÅDLAND, OSTROV KARMØY
Pondělí, 16. srpen 2010

Na modrém pozadí transparentu vystaveného před sborovým shromážděním v ådlandské modlitebně stálo jasnými zlatými písmeny ABRAHÁM. Jonas Ferkingstad se podíval na svého otce, který se právě chystal plachtu před členy sboru pověsit. Každý týden před společnou modlitbou ji pověsili a po skončení modlitby zase sundali.

Jméno jejich sboru nebylo náhodné, chtěli zpátky ke kořenům. K přímému spojení Boha s člověkem. Členové sboru přisahali věrnost na text Bible, tak jak byl napsán, a společně sdíleli názor, že ostatní sbory se v dnešní hříšné společnosti jenom zesvětšují a Boží slovo je překrucováno podle okolního světa. A tak by to být nemělo.

Jonas měl sto chutí na krucifix na zdi plivnout, ale neodvážil se. Ne když tu byl otec. Měl pocit, že je v pasti. Z domu zmizely knihy, zůstala jenom Bible. Zdi rodného domu zdobily jenom krucifixy a tu a tam nějaký reliéf. Rodiče se propadli do ticha.

Přestal chodit na fotbal a stejnkroj školního orchestru pověsil do skříně. Ne že by musel, ale protože to vždycky vedlo k nějakým diskusím. K tichým tlumeným diskusím, ve kterých byl odsouzen prohrát. Protože co mohlo mít větší význam, co mohlo být ušlechtlejší než zasvětit svůj život Pánu? Otec neváhal pokaždé zdůraznit, že jako vedoucí kanceláře u místního soudu snížil svůj úvazek na sedmdesát procent, jenom aby mohl sloužit Pánu a Písmu svatému.

Jonas nechal otce, ať se věnuje své práci. Vyšel ven na schody, nadechl se a pokusil se nasát chuť západonorského léta. Pršelo a kapky ho smáčely, ale jemu to bylo jedno. Déšť uměl skrýt zrádné slzy, které se mu při těchto sborových setkáních stále častěji

draly do očí. Zpočátku se mu dařilo udržovat si všechny ty divoké fantazie od těla. Přesvědčoval se, že se mu to jenom zdá. Že je to nějaká jiná realita. Teď už to tak ale nebylo a on se dál nedokázal skrývat. Pravda probublávala na povrch.

Těšil se na víkend. Mládežnická organizace byla jeho útočiště. Tam se mohl věnovat i něčemu jinému než jenom nekonečnému pročitání starozákonních textů. Účastnil se sborových setkání vždy několik večerů v týdnu, o víkendu chodil na různé semináře, kurzy a jiná setkání, která se konala na různých místech v rámci kraje. Byly to pro něj chvíle, kdy mohl volně dýchat. Chvilky, kdy mohl být zcela a naplno sám sebou.

V tom okamžiku, kdy před rokem ve dveřích sálu mládežnické organizace zahlédl o rok staršího Fredrica Karjoliho, jako by se mu rozbřesklo. Kdesi uvnitř tušil, že to tak je, ale nikdy nevěřil, že by se nad ním Bůh slitoval a nechal ho, aby našel tu pravou cestu. Skoro jako by slyšel, jak se Boží ironický smích rozléhá místností.

Jonas si z tváře znovu setřel dešťové kapky a slzy, zadíval se na šedivou, větrem ošlehanou krajinu a vzpomněl si na staré židovské přísloví, které jeho otec tak často citoval. Pomalu, jako nějaký stařec, vstal ze schodu a podíval se na kříž umístěný ve štítu modlitebny.

„Tak to je, tati... Člověk plánuje a Bůh se směje.“

ULICE FJELLVEGEN, HAUGESUND

Úterý dopoledne, 14. říjen 2014

Viljar postával za policejními zábranami společně s Øysteinem Vindheimem, jedním z několika kamarádů, kteří mu po problémech v posledních letech zůstali. Byl to vysoký nemotorný chlapík s ptačím hrudníkem a charakteristickými brýlemi. Před deseti lety se seznámili v šipkařském klubu a od té doby se přátelili. Viljar zahlédl Vindheima za zábranami a mávnutím ho přivolal.

„Víš, co se tady stalo?“

Vindheim mírně zavrtěl hlavou, srovnal si brýle a naklonil se k Viljarově uchu.

„I když dělám v knihovně, tak úplně všechno nevím, jasný?“ zašklebil se a štouchl kámoše do ramene. Viljar si vtípku nijak nevšímal a soustředil se na to, co se dělo před ním. Někdo tady vypadl z balkonu panelového domu, to člověk pochopil, ani nemusel být policista nebo – v tomhle případě – knihovník.

Když zahlédl, jak se technici v bílých oděvech sklánějí nad tělem, stáhl se mu žaludek. Tohle se mu stalo pokaždé. Vyvolávalo to v něm nepříjemné vzpomínky na ten úterek, kdy se všechno změnilo. Případ Jonas... Jeho osobní Černé úterý, pomyslel si s odkazem na krach newyorské burzy na Wall Street v roce 1929.

Viljar zavřel oči a pokusil se všechny vjemy vytěsnit. Věděl, že by to Overaas prohlédl, kdyby teď po té jejich ranní hádce „onemocněl“. Puls se mu trochu zklidnil a knedlík v krku se také postupně uvolnil. I bolest, která mu začala vystřelovat v podžebrí, když kolem pronášeli nosítka, začala pomalu ustupovat. Když se otočil k odchodu, Øystein Vindheim ho poplácal po zádech. Dobří kamarádi vás dokážou utěšit a pochopit i beze slov. Jejich přátelství probíhalo z velké většiny v tichosti.

V pozadí slyšel Hanse Indbjoa, jak telefonuje. Jako obvykle šlo o přímý přenos do Rádia 102.

V Haugesundu došlo dnes ráno k tragickému neštěstí. Na sídlišti zde z balkonu svého bytu vypadla žena. Jak jste slyšeli před písničkou, Rádio 102 je na místě a živě pro vás přinášíme zprávy přímo z ulice Fjellvegen. Policie zahájila vyšetřování a my se znovu ohlásíme, jakmile bude jasné, k čemu zde došlo.

Viljar zavrtěl hlavou. Rádiová stanice, která sídlila ve stejné budově jako noviny, mu připadala jako zarostlé kuří oko, kterého se člověk ne a ne zbavit. Nejhorší ze všech byl parazit jménem Hans Indbjo. Ať se stalo cokoliv, do deseti minut vysílal Indbjo z daného místa naživo. Zlatý důl pro majitele médií, ale tragédie pro lidi.

Viljar zaznamenal, že je tu víc policistů, než bývá obvyklé, a snažil se najít někoho, koho by vyzpovídal, aby se odtud dostal co nejdřív. Šlo o nehodu, takže tomu odpovídal jen článek s nižší prioritou, tak to měli v novinách jasně nastavené. Museli brát ohled na pozůstalé. V případě „osobních tragédií“, jak označovali sebevraždy, stačila krátká zprávička. Vlastně nechápal, proč Øveraas tak tlačil na to, aby sem jezdil novinář i fotograf. Rozhodl se, že o tom nebude dumat, a obrátil svoji pozornost ke známé tváři. K ženě, která se pohybovala po prostranství a hovořila s techniky. Viljar se usmál. Lotte Skeisvollová byla přesně ta osoba, co potřeboval. Stručná, přímá a vždycky přesná.

Chtěl ji mávnutím přivolat, když si všiml, že redaktor z rádia se postavil hned vedle něj.

„Fajn, že se něco děje,“ prohlásil redaktor, nacpal si ruce do kapes a zhoupal se na špičkách jako kněz před oltářem.

„Hm... Ono se něco stalo?“ zeptal se Viljar jízlivě.

„Jen se nedělej, Gudmundssone, já vím, že i vy v novinách se můžete kvůli fotce čerstvý mrtvolý jen přetrhnout. Stejně jako já. Jenže já jsem prostě o trochu rychlejší, takže na sebe беру i to, že mě lidi nesnáší.“

Drobný Asiat Indbjo se usmíval od ucha k uchu a postrčil si brýle na nose snad až k očním bulvám. Jako dítě ho na konci

sedmdesátých let adoptovali z Vietnamu a snad kvůli tomu ho vodili za ručičku až do jeho třiceti let. Nastoupil do rádia a překračoval všechny hranice, které vymezovaly chování ve veřejném mediálním světě.

„Fotka čerstvý mrtvoly, jak říkáš, je jedna věc, ale ty stihneš provést i veřejnou pitvu ještě předtím, než se o tragédii dozví pozůstali.“

Viljar se na Indbjoa podíval. Vietnamec měřil sotva stopětašedesát centimetrů a nijak nepomohlo, že se vypínal na špičkách. S jakýmsi vzdorovitým výrazem Viljarův pohled opětoval.

„Před pár lety jsme si byli my dva dost podobní, Viljare. V podstatě jsem k tobě tenkrát vzhlížel. Byl jsi můj vzor.“

Viljar potlačil úsměv a zároveň se demonstrativně trochu přikrčil, aby srovnal výškový rozdíl. Světlé, po ramena dlouhé vlasy mu padaly do očí, odhrnul je a tvářil se, jako že ho zajímá, co má Hans Indbjo na srdci. V duchu by ale toho otravu nejradši chytil pod krkem a pořádně s ním zatřepal.

„Ukázal jsi lidem, že i jeden jediný mizerný novinář může něco změnit. Může něco znamenat. Být něco víc než jenom anonymní uběčená ovce, která dělá to samé co ostatní.“

„Přestaň, Hansi! To, co tady předvádíš ty... cokoliv bezvýznamného se ve městě stane, prezentuješ to jako senzaci. Nemáš ani špetku citu nebo vkusu. Úspěch se u novinářů neměří v decibelech ani v kapitálcích.“

Viljarovi se vařila krev v žilách.

„Tak podívejme,“ odpověděl Indbjo a zafuněl. „Viljar Ravn Gudmundsson, největší a nejarogantnější kretén ve městě mi dává přednášku o etice a o morálce.“

Ještě pořád se usmíval, ale otočil se a znovu se ohlásil do přímého přenosu.

Viljarovi se ulevilo, že nebude mít Indbjoa v patách, a zamával, aby si ho Lotte Skeisvollová všimla. Ještě pořád telefonovala a volnou rukou mu ukázala někam na konec prostranství k mateřské škole Anny Nilssenové. Viljar se tam poslušně dovlék a vytáhl si zápisník. Minutu nato Lotte dotelefonovala a obrátila se jeho směrem.

Lotte Skeisvollová pro něj představovala záhadu. Malá, drobná, snědá a kolem ní jakási aura bezúhonnosti. Síla a profesionalita jako by z ní přímo číselly. Měla černé vlasy pážecího střihu, na straně rozdělené pěšinkou, a oříškově hnědé oči, které teď na Viljara upřela, když k němu konečně došla.

„Co se tady stalo?“ zeptal se.

„Máme tady ženu, která vypadla z balkonu, domníváme se, že ze šestého patra, a přirozeně tedy zemřela na následky poranění.“

„Jméno?“

„Čekáme na potvrzení od pozůstalých, Gudmundssone. Zatím ale můžu říct, že jsme si její identitou velmi jistí. Jedná se o ženu kolem pětapadesáti let a je místní.“

„Myslíte si, že se jedná o sebevraždu, nebo o nehodu?“

Viljar doufal, že to první, protože pak by se už dál ptát nemusel.

„Prozatím jsme to klasifikovali jako podezřelé úmrtí a povolali jsme k případu kriminální techniky.“

Její slova zůstala viset v podzimním vzduchu.

Viljar se na ni unaveně zadíval. Uvědomil si, že se dnešek asi trochu protáhne.

„Podezřelé?“

„Ano, vyhodnotili jsme to jako podezřelé. Na jejím těle jsme našli stopy, které dokazují, že zde došlo k trestnému činu. Samozřejmě prozatím nemůžeme říct nic s jistotou, ale zahájili jsme vyšetřování.“

Na chvíli se zarazila a pak dodala: „Víc detailů ze mě teď nedostanete, Gudmundssone. Předpokládám, že jméno nezveřejníte, i když si ho můžete snadno zjistit, O. K.?“

Viljar se zmohl jenom na souhlasné přikývnutí. Kdyby k tomu došlo v jeho dřívějším životě, nikdy by se nevzdal a po zbytek dne by se za Lotte táhl jako smrad. Teď mu to ale jako zpráva úplně stačilo a jen doufal, že Lotte má dost soudnosti, aby stejné informace neposkytla i Hansi Indbjoovi. Jméno obětí by se totiž lidé dozvěděli ještě před obědem.

Viljar postupoval jako vždycky – zavolal do redakce a požádal, ať pošlou další lidi, a pak poslal stručnou zprávu fotografovi, se

kterým sem dorazil a který, jak viděl, se za zábranami celkem činil. Postup byl jednoduchý. V případě vraždy nebo větších neštěstí přivolali na místo posily. Když dokončil tohle, cítil se zcela vyčerpaný.

Možná měla ta psycholožka pravdu? Že už to v sobě nemám? Že bych si měl najít něco jiného? Nějakou práci víc o samotě, izolovaný, abych se nemusel stýkat s lidmi?

Ponořený do takovýchto myšlenek se vrátil do auta. Rozhodl se, že počká, až dorazí zbytek týmu. Naladil si Rádio 102 a slyšel Hanse Indbjoa, jak drmolí poslední zprávy z místa činu.

Přerušujeme písničku a hlásíme se s novými informacemi ohledně úmrtí, ke kterému došlo na sídlišti. Pro nové posluchače připomínáme, že v našem městě dnes došlo k tragédii. Před jedním z panelových domů byla nalezena mrtvá žena. Policejní vyšetřovatelka Lotte Skeisvollová z haugesundské stanice pro Rádio 102 potvrdila, že zatím není možné s jistotou říci, zda se jedná o nehodu, nebo o sebevraždu.

Viljar se hlasitě rozesmál. Lotte Skeisvollová nezklamala.

BYT RITY LOTHEOVÉ, HAUGESUND **Úterý dopoledne, 24. říjen 2014**

Poslední schody k bytu Rity Lotheové v šestém patře už šly ztuhla. Lotte se sama rozhodla, že to vezme po svých. Po rozhovorech s novináři si potřebovala pročistit hlavu. Každíčkový detail v bytě může totiž rozhodnout, zda případ vyřeší, či nikoliv. Takže se musí opravdu soustředit.

Na schodišti to kvůli vlhkosti venku smrdělo vlezlou plesnivinou, a když Lotte zahlédla červeno-bílou policejní pásku nataženou před vstupními dveřmi bytu, uvědomila si, s jakou nechutí a sklíčeností tam jde. První vstoupil do bytu Lars Stople, hned jak jim ho správce odemkl.

U dveří jí jeden z techniků podal bílý oděv zakrývající celé tělo a modré plastové návleky na boty. Stople stál mezi dveřmi a hlídal. Než vešla dovnitř, přátelsky ji poplácal po zádech.

Celý byt byl omšelý. Očividně tady nedošlo k žádným změnám tak od začátku sedmdesátých let, pomyslela si Lotte. V předsíni prastará hnědá podlaha a tapety na zdech ze stejné doby. Lotte uhodil do očí křiklavý kontrast oranžové, hnědé a tmavě zelené, sestavený do psychedelického vzoru. Tady čas zamrzl v době, kdy žebříčky hitparád ještě okupovala kapela Dr. Hook. Zastavila se a zapsala si své postřehy do zápisníku. Neskutečně ji štvalo, že si při oblékání strčila do kapsy uniformy namísto modré propisky červenou, teď v tom bude jenom zmatek. Vyrhla stránku a strčila ji do kapsy. Půjčila si od Larse pentilku. Radši si to načisto přepíše později.

V rychlosti zaznamenala, že na stěnách visí jenom staré rodné fotografie z dávno uplynulých let. Musela se přemáhat, aby křivě pověšené rámečky nezačala rovnat, a raději si znovu začala psát do zápisníku.

Žděděný? Projít historii vlastníků bytu, zapsala si a dodala *zcela vybavený*, když si všimla oranžových a bílých polštářů na tmavě zelené pohovce v obývacím pokoji.

Kolem se ozývalo cvakání digitálních fotoaparátů a šustění plastových overalů. Čas od času ozářil chabě osvětlenou místnost blesk z fotoaparátu. Technici pracovali v tichosti. Vedle rohové pohovky stál dobře zásobený zažloutlý bar z borovicového dřeva. *Půjčený, pronajatý, vlastní?* zapsala si do bloku. Třímístnou, kdysi dávno zelenou pohovku důkladně nahlodal zub času. Sedák i opěrka na pravé straně byly tak ošoupané, že mezi bílými vlákny vyhrézávala molitanová výplň.

Na poškrábaném teakovém stolku stály dvě sklenice na víno a jedna koňaková sklenička. Pokud si do ní někdo nalil klasické dva centilitry, tak z ní moc neupil. Na jedné ze skleniček na víno byly zřetelné otisky tmavě rudé rtěnky. Kromě toho uviděla ještě výběr okoralých sýrů a vyschlých keksů. Na zemi stála poloprázdná láhev vína a vedle pohovky na straně, kde žena pravděpodobně během večera seděla, ještě jedna prázdná. Na malém rohovém stolku ležela ohmataná detektivka od Unni Lindellové. Lotte ji zvedla a nahlédla do ní. Byla v ní záložka z knihovny a razítko naznačovalo, že měla být vrácená už před několika týdny.

Romantický večer ve dvou. *S kým?* Otázku Lotte dvakrát podtrhla. Spodní linka podtržení šla trochu nakřivo, takže pentilku otočila, čáru vygumovala, využila detektivní román místo pravítka a podtrhla to znovu. Perfektní, pomyslela si. Unni Lindellová měla vždycky rovný hřbet.

Lotte považovala za samozřejmé, že Ritu Lotheovou navštívil nějaký muž. Rtěnka byla jenom na jedné sklenici. Zarazila se. Takhle rychle dělat závěry? To přeci nejsem já. Její podvědomí jako by se jí snažilo cosi sdělit, ale nedokázala to pojmenovat. Znovu vzala do ruky zápisník a zaznamenala své myšlenky.

Zvedla hlavu a zadívala se na balkon. Chtěla proklouznout kolem techniků, ale jeden z nich se na ni varovně podíval. Nic jí neřekli, ale došlo jí to. Balkon pro ni zatím neměli zajistěný. Právě odtamtud Ritu někdo vyhodil a poslal k asfaltu hlavou napřed. Nevydala se tedy na zapovězený balkon, ale

zůstala několik minut stát uprostřed pokoje a nasávala všechny dojmy.

Pomaloučku se otáčela kolem vlastní osy a soustředila se na detaily na zdech, na podlaze a v interiéru. Několikrát pozvedla deníček a něco si zapsala. Kdyby ji sledoval někdo nezasvěcený, určitě by se celé téhle scéně v pokoji divil. Drobná dívka s temnými, téměř goticky vyhlížejícími očními stíny se otáčí kolem své osy jako ve zpomaleném filmu. Dva muži v místnosti si jí nevšímají. Už to zažili dříve a vědí, že právě v tuhle chvíli pro ni neexistují.

„Na zárubni je krev.“

Starší technik zvedl hlavu a tázavě se na ni podíval.

„Kde?“

Lotte ukázala na dveře na balkon. Nad klikou se táhl téměř neviditelný tmavý pruh. Určitě by si toho všimli taky, až by se tam dostali, ale bylo dobré je na to upozornit. Technik přikývl a ukázal zdvižený palec.

„Potřebovala bych od vás pět věcí,“ řekla Lotte po několika vteřinové pauze.

Oba technici se přestali věnovat tomu, co dělali, a zadívali se na ni. Stála ještě pořád na tom stejném místě, upírala na ně zrak a pomaloučku procházela bod po bodu.

„Zaprvé... Pod pohovkou je schovaný notebook. Je potřeba ho zajistit a prověřit veškerou komunikaci. Zadruhé... Odebrat otisky ze všech tří sklenic na stole. Obsah poslat na analýzu. Stejně tak láhev pod stolkem, koňak v barové skřínce i ostatní otevřené láhve, co tam jsou. Kompletní toxikologický rozbor. Zatřetí... Na tácu úplně vpravo je kousek sýra, někdo ho nakouzl a jsou na něm otisky zubů. Čtyřka... Na podlaze po pravé straně pohovky jsou stopy po nějaké tekutině. Pravděpodobně je to voda, ale stejně to prověřte. Číslo pět... Její kabelka je zastrčená na knížkách v knihovně ve třetí řadě. Vyndejte z ní všechny věci, prohlédněte je a zajistěte. Kabelku i s jejím obsahem budu mít zítra ráno na stole.“

Na odpověď Lotte nečekala. Prudce se otočila jako nějaký gardista a odešla. Technici se na sebe podívali a rezignovaně zavrtěli hlavou. Na chodbě čekal Lars. Šla rovnou k němu, popopravila mu služební kravatu a plaše se usmála.

„Tehle byt je stejně smutný jako doba, kdy ho zařizovali,“
poznámala, když si sundávala plastové návleky.

Lars se na ni s předstíraným úžasem zadíval.

„Sedmdesátá léta?... Ten ohňostroj barev, nahoty, pocitů, experimentování s drogami a politického idealismu? To ti připadá smutné?“

Sundala si igelitovou čepici a odfoukla tmavou ofinu, která jí zakryla oči jako tmavé křídlo. Mrkla a zašeptala: „Chaos, Larsi. Neskutečný, nepřehledný chaos. Všechno nakřivo a nic k sobě nepasuje. To je prostě smutné.“

BUDOVA HAUGESUNDSKÉHO DENÍKU

Úterý odpoledne, 14. říjen 2014

Pracovní den se dovlekl ke konci. Viljar psal, dělal rozhovory, kontroloval informace a vychytával chyby v člancích. Odeslal článek o úmrtí na sídlišti kolegům na grafické zpracování. Všechno bylo jasné, ale žádné uspokojení se nedostavilo. Když na dveře zabušila smrt, připadalo mu, jako by ho někdo zamkl do vlhkého sklepa. Pohltily ho myšlenky a uvrhly ho do nekonečné temnoty, ve které všechny výkřiky byly jenom ozvěnou toho, co se už událo. Prsty na klávesnici řídil autopilot. Mezi nimi a vztekem bublajícím v té modročerné hlubině neexistovalo žádné propojení.

Když mluvil s Lotte, objevila se kdesi hluboko jiná, mnohem temnější myšlenka. Mohlo by tohle nějak souviset s tím e-mailem, co mu přišel? Zpočátku nad tím neuvažoval, jen by ho to při psaní rozptylovalo, ale teď, když článek odevzdal, se ta představa plíživě vrátila zpět.

Proud myšlenek přerušil šéfredaktor Johan Øveraas, který se zastavil u jeho pracovního místa.

„No podívejme, Gudmundssone. Dneska pilně pracujeme. Už bylo sakra na čase.“

Viljar neměl sílu se na šéfa otočit nebo mu vůbec nějak odpovídat. Když se rozhostilo ticho, musel ale přece jenom přerušit práci, aby zjistil, co má ten mohutný chlapík na srdci tentokrát. Øveraas se usmíval. Nikoliv ironicky, jako obvykle. Upřímně.

„Dvě věci, Gudmundssone. Zaprvé bych se chtěl omluvit za ten dnešní ranní výbuch. Neměl jsem na tebe rvát v kanclu před ostatními, aby všichni slyšeli, co jsme si řekli. To nebylo profesionální. A myslím to vážně.“

Takže tolik k omluvě, pomyslel si Viljar.

„A to druhé?“

„Co?“

„To druhé, Øveraasi. Říkal jsi, že půjde o dvě věci.“

„A... Nějak jsem se zamyslel. Zadruhé jsem tě chtěl pochválit za ten článek, co jsi dneska odevzdal. Velmi dobře napsaný. Důkladná práce.“

Øveraas se loudavě vydal ke své kanceláři, ale po pár krocích se otočil.

„Takže policie se domnívá, že šlo o vraždu?“

„Když už Lotte Skeisvollová v rozhovoru do médií sotva hodinu potom, co dorazila na místo, použije výraz ‚podezřelá úmrtí‘, tak je celkem jasné, že jde o vraždu.“

„Víme něco dalšího?“

Viljar si uvědomil, že v tuhle chvíli by měl něco říct o e-mailu, který dostal, ale dělal jakoby nic: „Nic víc, než co stojí v tom článku. Uvidíme, co se vynoří zítra.“

Øveraas chvíli vyčkával a zkoumavě si Viljara prohlížel, jako by na něco čekal. Když Viljar svoji odpověď nijak dál nerozvedl, jenom přikývl a šel dál. Jen co se za šéfredaktorem zabouchly dveře jeho kanceláře, Viljar se roztřásl. Vytáhl tři nikotinové žvýkačky a zoufale je žvýkal, dokud se mu rozklepané ruce trochu nezklidnily. Nedlouho poté ucítil zavibrování telefonu. Vzal ho do ruky, na displeji blikalo skryté číslo. Vzal to: „Gudmundsson. Havgesundský deník.“

„Zdravím, Viljare, tady Lotte Skeisvollová.“

„No...“

„Můžete se zastavit u nás na stanici? Potřebovali bychom si s vámi promluvit.“ Jako vždycky zněl její hlas chladně a rozhodně.

„Můžu se zeptat, čeho se to týká?“

„Zeptat se můžete, ale neodpovím vám,“ oznámila policistka na druhé straně a zavěsila dřív, než stačil nějak protestovat.

Policejní stanice se krčila na okraji přístavu vedle úžiny Smedasund. Vchod do bílé cihlové budovy by si člověk mohl snadno splést se vstupem do nějakého pohodlného hotýlku, ale ve srovnání s jinými ubytovacími zařízeními ve městě zde hostům poskytovali podstatně skromnější nocleh.

Toto je pouze náhled elektronické knihy.